

Илия — Число Три

Нека бъде известно

Jeff Pippenger

2023-09-29

И стана във времето на принасянето на вечерната жертва, че пророк Илия се приближи и каза: Господи, Боже Авраамов, Исааков и Израилев, нека стане явно днес, че Ти си Бог в Израил и че аз съм Твой слуга, и че всичко това съм извършил по Твоето слово. 3 Царе 18:36.

Ние определяме характеристиките на Илия като символ. Една от тези характеристики е, че служението и вестта на Илия, Йоан Кръстител и Уилям Милър бяха оръдия на съд. Тяхната вест беше използвана от Господа, за да изпита съответните им исторически периоди. Исус каза, че ако Той не беше дошъл, тогава заяждащите се юдеи не биха имали грях.

Ако не бях дошъл и не бях им говорил, не биха имали грях; а сега нямат извинение за греха си. Йоан 15:22.

Езекиил посочва същия принцип за придиичивите юдеи от своето време.

Защото те са безсрамни чада и коравосърдечни. Аз те изпращам при тях; и ти ще им кажеш: Така казва Господ Йехова. И те, било че ще послушат, било че ще се въздържат — защото са дом на бунт, — все пак ще узнаят, че е имало пророк между тях. Езекиил 2:4, 5.

Символиката на Илия включва неговата роля като оръдие на съд.

„Онези, които са заети с прогласяването на вестта на третия ангел, изследват Писанията по същия план, който възприе отец Милър. В малката книга, озаглавена „Изгледни върху пророчествата и пророческата хронология“, отец Милър дава следните прости, но разумни и важни правила за изучаване и тълкуване на Библията:“

„1. Всяка дума трябва да има надлежното си отношение към представения в Библията предмет; 2. Цялото Писание е необходимо и може да бъде разбрано чрез прилежно прилагане и изследване; 3. Нищо, което е разкрито в Писанието, не може и няма да бъде скрито от онези, които искат с вяра, без да се съмняват; 4. За да се разбере учението, съберете заедно всички писания по въпроса, който желаете да узнаете, и тогава нека всяка дума има надлежното си влияние; и ако можете да изградите своето разбиране без противоречие, не можете да бъдете в заблуда; 5. Писанието трябва само да бъде свой тълкувател, понеже само то е правило за себе си. Ако зависи от учител да ми го тълкува и той започне да предполага значението му или пожелае то да бъде такова поради своето сектантско верую, или за да бъде смятан за мъдър, тогава неговото предположение, желание, верую или мъдрост са моето правило, а не Библията.“

„Горното е част от тези правила; и в нашето изучаване на Библията всички ние ще постъпим мъдро, ако се вслушаме в изложените принципи.

„Истинската вяра е основана върху Писанията; но Сатана използва толкова много средства, за да изопачи Писанията и да въведе заблуда, че е нужна голяма предпазливост, ако някой иска да узнае какво те действително поучават. Една от големите заблуди на нашето време е да се отдава голямо значение на чувствата и да се претендира за искреност, докато ясните изказвания на Божието слово се пренебрегват, понеже това слово не съвпада с чувствата. Мнозина нямат друга основа за вярата си освен емоцията. Тяхната религия се състои във възбуда; когато тя престане, и вярата им изчезва. Чувството може да бъде плява, но Божието слово е житото. И „какво“, казва пророкът, „е плявата спрямо житото?““

„Никой няма да бъде осъден за това, че не е послушал светлината и познанието, които никога не е имал и които не е могъл да придобие. Но мнозина отказват да се покорят на истината, която им се представя чрез Христовите посланици, защото желаят да се съобразят с мерилото на света; и истината, достигнала до разума им, светлината, озарила душата, ще ги осъди в Съда. В тези последни дни ние имаме натрупаната светлина, която е сияла през всички векове, и съответно ще бъдем държани отговорни. Пътят на святостта не е на едно равнище със света; той е въздигнат път. Ако вървим по този път, ако тичаме по пътя на Господните заповеди, ще открием, че „пътеката на праведните е като светлата виделина, която свети все по-ярко до пълния ден.“ Review and Herald, 25 ноември 1884 г.

Ние не сме „осъдени за това, че не сме послушали светлина и познание, които“ „никога не сме имали и“ „не бихме могли да придобием“. Важният аспект на това изявление е изразът „не бихме могли да придобием“. Илия, Йоан и Милър представляват светлина за съответните си поколения, която е могла да бъде придобита. Присъствието на тяхната вест премахва покривалото на онова, което в правната терминология на Съединените щати се нарича „правдоподобно отричане“. Вестта на Илия, във всяко поколение, в което се явява, премахва всяко „правдоподобно отричане“, като по този начин държи цялото поколение отговорно за светлината, която тогава се представя.

„Брат ми веднъж каза, че не би слушал нищо относно учението, което държим, от страх да не би да се убеди. Той не желаше да идва на събранията или да слуша беседите; но по-късно заяви, че е видял, че е също тъй виновен, както ако ги бе чул. Бог му бе дал възможност да познае истината и Той щеше да го държи отговорен за тази възможност. Между нас има мнозина, които са предубедени против ученията, които сега се разискват. Те не идват да чуят, не изследват спокойно, но изтъкват възраженията си в тъмнината. Те са съвършено доволни от своето положение. „Ти казваш: Богат съм, забогатях и нямам нужда от нищо; а не знаеш, че ти си окаян и нещастен, сиромах, сляп и гол; съветвам те да купиш от Мене злато, пречистено в огън, за да се обогатиш; и бели дрехи, за да се облечеш и да не се яви срамът на твоята голота; и помажи очите си с колурий, за да виждаш. Колкото любя, тях изобличавам и наказвам; затова бъди ревностен и се покай“ (Откровение 3:17–19).“

„Този стих се отнася за онези, които живеят под звука на вестта, но не желаят да дойдат, за да я чуят. Откъде знаете, че Господ не дава нови свидетелства за Своята истина, като я поставя в нова обстановка, за да се приготви пътят Господен? Какви планове сте кроили, за да може новата светлина да бъде внесена сред редиците на Божия народ? Какво доказателство имате, че Бог не е изпратил светлина на Своите чада? Всяка самодоволност, егоизъм и гордост на мнението трябва да бъдат отстранени. Трябва да дойдем при нозете на Исус и да се учим от Него, Който е кротък и смирен по сърце. Исус не поучаваше Своите ученици така, както равините поучаваха своите. Мнозина от юдеите идваха и слушаха, когато Христос разкриваше тайните на спасението, но не идваха, за да се учат; идваха, за да критикуват, за да Го уловят в някакво несъответствие, та да имат нещо, с което да настроят народа предубедено. Те бяха доволни от своето знание, но Божиите чада трябва да познават гласа на Истинския Пастир. Не е ли това време, когато би било крайно уместно да постим и да се молим пред Бога? Ние сме в опасност от разногласие, в опасност да вземем страна по спорен въпрос; и не трябва ли усърдно да търсим Бога, със смирение на душата, за да познаем що е истина?“ Избрани вести, книга 1, 413.

Онези, които представляват Илияновата вест, са оръдия на съд в един процес на очистване, който приготвя пътя за Вестителя на завета да очисти храма. При извършването на делото по очистването на храма се разкрива светлината на настоящата истина. Ако тя не бъде разкрита, онези, които Христос е търсил и търси да очисти, биха запазили своя лаодикийски покров на самозаблуда. Илия символизира служение, което представя истината като оръдие на съд. Ето защо ни е казано, че онези, които отхвърлиха вестта на Йоан Кръстител, не можеха да се ползват от учението на Исус.

„Бях насочена назад към прогласяването на първото Христово пришествие. Йоан беше изпратен в духа и силата на Илия, за да приготви пътя на Исус. Онези, които отхвърлиха свидетелството на Йоан, не се възползваха от ученията на Исус.“ Ранни писания, 258.

В пророческите повествования, които предобразяват очистването на Божия народ, се разпечатва една вест за настоящата истина, която държи това поколение отговорно за това дали ще избере тъмнината или светлината.

А ти, Данииле, затвори думите и запечатай книгата до времето на края: мнозина ще тичат насам-натам и знанието ще се умножи.... И той каза: Иди си, Данииле; защото думите са затворени и запечатани до времето на края. Мнозина ще се очистят, ще се избелят и ще бъдат изпитани; а нечестивите ще вършат нечестие; и никой от нечестивите няма да разбере; но мъдрите ще разберат. Даниил 12:4, 9, 10.

Онези, които представляват Илийовата вест за съответните си поколения, са определени от Христос като Негови посланици, за да ги употреби като оръдия на съд. Това именно посочваше Илия, когато каза: „нека се узнае днес, че Ти си Бог в Израил, и че аз съм Твой слуга, и че по Твоето слово извърших всичко това.“

Тази истина е изложена и от Исус по отношение на Йоан Кръстител.

А когато те си отиваха, Иисус започна да говори на множествата за Йоан: Какво излязохте да видите в пустинята? Тръстика, люлеена от вятъра ли? Но какво излязохте да видите? Човек, облечен в меки дрехи ли? Ето, онези, които носят меки дрехи, са в царските домове. Но какво излязохте да видите? Пророк ли? Да, казвам ви, и повече от пророк. Защото това е онзи, за когото е писано: „Ето, Аз изпращам Моя пратеник пред лицето Ти, който ще приготви Твоя път пред Тебе.“ Матей 11:7–10.

Йоан беше повече от пророк; той беше оръдие на съд, и неговото служение беше засвидетелствано пред неговото поколение, защото те бяха излезли в пустинята, за да го видят, също тъй сигурно, както целият Израил дойде на Кармил по заповедта на Ахав. Уилям Милър разбра увеличаването на знанието, което беше разпечатано през 1798 г. Той представляваше онези, които тичаха насам-натам в Божието Слово, докато знанието се увеличаваше. Неговата вест се основаваше върху пророческото време и през 1840 г. неговата вест и служение бяха поставени пред неговото поколение по такъв начин, че целият протестантски свят наблюдаваше, за да види дали неговата методология ще се окаже вярна. Когато това беше потвърдено, неговата вест беше разнесена по целия свят.

„През 1840 година едно друго забележително изпълнение на пророчество възбуди широко разпространен интерес. Две години по-рано Йосия Лич, един от водещите служители, проповядващи второто пришествие, публикува изложение върху Откровение 9, в което предсказва падането на Османската империя. Според неговите изчисления тази сила трябваше да бъде повалена... на 11 август 1840 година, когато може да се очаква османската власт в Константинопол да бъде сломена. И вярвам, че така ще се окаже.“

„Точно в определеното време Турция, чрез своите посланици, прие закрилата на съюзените сили на Европа и така се постави под контрола на християнските народи. Събитието изпълни предсказанието с пълна точност. Когато това стана известно, мнозина се убедиха в правилността на принципите на пророческото тълкуване, възприети от Милър и неговите сътрудници, и на адвентното движение бе даден чудесен тласък. Хора с образование и обществено положение се присъединиха към Милър както в проповядването, така и в публикуването на неговите възгледи, и от 1840 до 1844 г. делото бързо се разпространи.“ Великата борба, с. 334, 335.

Периодът от „1840 до 1844“ представя историята на „седемте гръмотевици“ от десета глава на Откровение. В тази история бе започнат един процес на очистване, представен в трета глава на Малахия и в двете очиствания на храма от Христос. Процесът на очистване беше прогресивен изпитателен процес, основан върху разбирането на Милър за принципа ден за година. Онези, които представят Илияното послание, приготвят пътя за Вестителя на завета да дойде внезапно в Своя храм, и те са символ на оръдие на съд, употребявано от Вестителя на завета, за да измете онези, които избират тъмнината, а не светлината.

Аз наистина ви кръщавам с вода за покаяние; но Оня, Който иде след мене, е по-могъщ от мене, Комуто не съм достоен да нося обувките; Той ще ви кръсти със Светия Дух и с огън; в ръката Си държи лопата и ще очисти съвършено хармана Си, и ще събере житото

Си в житницата; а плявата ще изгори с неугасим огън. Матей 3:11, 12.

В дните на Христос, представени в Йоан 6:66, Той изгуби повече ученици, отколкото по което и да е друго време. В „Копнежът на вековете“, където се разглежда този пасаж от Йоан, самата методология на пророческото приложение беше причината учениците да Го напуснат. Те не можеха да разберат, че буквалното представя духовното, а според апостол Павел буквалното идва преди духовното.

И тъй, писано е: „Първият човек Адам стана жива душа“; „последният Адам стана животворящ дух“. Но не духовното е първо, а естественото; а след това — духовното. 1 Коринтяни 15:45, 46.

Нежелаещи и следователно неспособни, юдеите отказаха да разберат Христос, когато Той посочи, че е небесният хляб, който трябва да бъде яден. Обичаите и традициите надделяха над метода, който бе прилаган от самия Христос. Относно тази история Сестра Уайт записа:

„Чрез публичното изобличение на тяхното неверие тези ученици още повече се отчуждиха от Исус. Те бяха дълбоко недоволни и, желаейки да наранят Спасителя и да удовлетворят злобата на фарисеите, Му обърнаха гръб и Го напуснаха с презрение. Те бяха направили своя избор, бяха приели формата без духа, люспата без ядката. Решението им никога след това не бе отменено; защото те вече не ходеха с Исус.“

„‘Лопатата Му е в ръката Му, и Той ще очисти съвършено хармана Си и ще събере житото Си в житницата.’ Матей 3:12. Това беше едно от времената на пресяване. Чрез думите на истината плявата се отделяше от житото. Понеже бяха твърде суетни и самоправедни, за да приемат изобличение, твърде светолюбиви, за да приемат живот на смирение, мнозина се отвърнаха от Исус. И днес мнозина постъпват по същия начин. Душите се изпитват днес, както бяха изпитвани онези ученици в синагогата в Капернаум. Когато истината бъде приложена към сърцето, те виждат, че животът им не е в съгласие с Божията воля. Виждат нуждата от цялостна промяна в себе си; но не желаят да се заемат със себеотрицателния труд. Затова се гневят, когато греховете им бъдат разкрити. Те си отиват оскърбени, както учениците оставиха Исус, роптаейки: ‘Тежка е тая дума; кой може да я слуша?’“ Копнежът на вековете, 392.

Именно вестителят на завета у Малахия очиства с огън синовете на Леви. Той основно очиства хармана Си, като отделя житото от плявата. Той върши това дело с вила. Вилата е онова, чрез което се извършва отделянето, и вилата е вестта на настоящата истина за всяка съответна история, в която Той очиства синовете на Леви. Вилата е Илияновата вест и вестители, които представляват оръдие на съд.

Ето, Аз изпращам вестителя Си, и той ще приготви пътя пред Мене; и Господ, Когото вие търсите, внезапно ще дойде в храма Си, именно Ангелът на завета, в Когото вие благоволявате; ето, Той иде, казва Господ на Силите. Но кой може да издържи деня на Неговото идване? И кой ще устои, когато се яви? Защото Той е като огън на пречиствач и като сапун на тепавичари; и ще седне като пречиствач и очистител на сребро; и ще очисти Левиевите синове, и ще ги претопи като злато и като сребро, за да принасят

Господу принос в правда. Тогава приносът на Юда и Йерусалим ще бъде угоден на Господа, както в древните дни и както в предишните години. Малахия 3:1–4.

Този, Който идва след Йоан Кръстител, е Този, Който очиства гумното Си с веялка и е като огъня на пречиствач. Процесът на очистване се извършва от вестителя на завета и следователно посочва една история, в която Господ влиза в завет с нов избран заветен народ. Когато древният Израил беше избавен от робството на Египет, една от темите на тази свещена история беше въпросът за „първородния“. Било то смъртта на египетските първородни, или Божието определяне на Израил като Негов първороден.

И да кажеш на фараона: Така казва Господ: Израил е Мой син, Моето първородно; и ти казвам: Пусни сина Ми, за да Ми служи; а ако откажеш да го пуснеш, ето, Аз ще убия твоя син, твоето първородно. Изход 4:22, 23.

Когато Бог влезе в завет с Израил при избавлението от Египет, божественият план беше всеки първороден син от всяко племе да бъде посветен на делото на свещенството. Но при бунта около златното теле само племето на Левий застана на страната на Мойсей в този бунт. Поради тяхната вяност Бог отмени Своя план всеки първороден от всяко племе да бъде посветен на свещенството; Той отмина другите племена и даде на племето на Левий изключителното право на свещенството. Когато вестителят на завета очиства синовете на Левий, това представя една история, в която предишен заветен народ бива отстранен, за да отстъпи място на нов заветен народ. Такъв беше случаят с Йоан Кръстител, с милеритите и такъв ще бъде със сто четиридесет и четирите хиляди. От 1840 до 1844 г. беше започнат процес на очистване чрез изпитващия въпрос на пророческата вест, дадена на Уилям Милър. Това доведе до внезапното идване на Господа в Неговия храм на 22 октомври 1844 г., но процесът на очистване не приключи до 1863 г.

„И пророчеството от Даниил 8:14: „До две хиляди и триста денонощия; тогава светилището ще се очисти“, и вестта на първия ангел: „Бойте се от Бога и въздайте Нему слава; защото настана часът на Неговия съд“, сочеха към служението на Христос в пресветото място, към следствия съд, а не към идването на Христос за изкуплението на Неговия народ и за унищожението на нечестивите. Грешката не бе в изчисляването на пророческите периоди, а в събитието, което трябваше да настъпи в края на 2300-те дни. Поради тази грешка вярващите бяха претърпели разочарование; но всичко, предсказано от пророчеството, и всичко, което те имаха библейско основание да очакват, се бе изпълнило. Точно във времето, когато оплакваха провала на своите надежди, бе настъпило събитието, предсказано от вестта, и което трябваше да се изпълни, преди Господ да може да се яви, за да даде награда на Своите слуги.“

„Христос бе дошъл не на земята, както те очакваха, а, както бе предобразено в сянката, в Пресветото място на Божия храм на небето. Той е представен от пророк Даниил като идващ по това време при Стария по дни: „Гледах в нощните видения, и ето, като Човешкия Син идеше с небесните облаци, и дойде“ — не на земята, а — „при Стария по дни; и Го доведоха пред Него.“ Даниил 7:13.

„Това пришествие е предсказано и от пророк Малахия: „Господ, Когото търсите, внезапно ще дойде в храма Си, именно Ангелът на завета, в Когото намирате наслада; ето, Той ще дойде, казва Господ на Силите.“ Малахия 3:1. Идването на Господа в Неговия храм беше внезапно, неочаквано за Неговия народ. Те не Го очакваха там. Очакваха Той да дойде на земята, „в пламенен огън, за да отдаде възмездие на онези, които не познават Бога и не се покоряват на благовестието“. 2 Солунци 1:8.

„Но народът още не беше готов да посрещне своя Господ. За него все още трябваше да бъде извършено дело на подготовка. Трябваше да му бъде дадена светлина, насочваща умовете му към Божия храм на небето; и когато чрез вяра последва своя Първосвещеник в Неговото служение там, щяха да му бъдат разкрити нови задължения. На църквата трябваше да бъде дадена още една вест на предупреждение и наставление.

„Казва пророкът: „Но кой може да издържи деня на Неговото идване? и кой ще устои, когато се яви? Защото Той е като огъня на претопителя и като сапуна на тепавичарите; и ще седне като претопител и очистител на сребро; и ще очисти Левиевите синове, и ще ги претопи като злато и като сребро, за да принасят Господу принос в правда.“ Малахия 3:2, 3. Онези, които ще живеят на земята, когато ходатайството на Христос престане в небесното светилище, трябва да устоят пред погледа на светия Бог без посредник. Техните одежди трябва да бъдат неопетнени, характеристиките им трябва да бъдат очистени от грех чрез кръвта на поръсването. Чрез Божията благодат и чрез собственото си прилежно усилие те трябва да бъдат победители в борбата със злото. Докато в небето протича следственият съд, докато греховете на каещите се вярващи биват отстранявани от светилището, сред Божия народ на земята трябва да се извърши особено дело на очистване, на отстраняване на греха. Това дело е представено по-ясно във вестите от Откровение 14.“

„Когато това дело бъде извършено, последователите на Христос ще бъдат готови за Неговото явяване. „Тогава приносят на Юда и Ерусалим ще бъде угоден на Господа, както в древните дни и както в предишните години.“ Малахия 3:4. Тогава църквата, която нашият Господ при Своето пришествие ще приеме при Себе Си, ще бъде „славна църква, без петно, или бръчка, или нещо подобно“. Ефесяни 5:27. Тогава тя ще гледа „като зората, прекрасна като луната, ясна като слънцето, страшна като войска със знамена“. Песен на песните 6:10.

„Освен идването на Господа в Неговия храм, Малахия предсказва и Неговото второ пришествие, Неговото идване за извършване на съда, с тези думи: „И ще се приближа при вас за съд; и ще бъда бърз свидетел против чародейците, и против прелюбодейците, и против ония, които се кълнат лъжливо, и против ония, които угнетяват наемника в надницата му, вдовицата и сирачето, и които лишават чужденеца от правото му, и не се боят от Мене, казва Господ на Силите.“ Малахия 3:5. Юда се отнася към същата сцена, когато казва: „Ето, Господ иде с десетки хиляди Свои светии, за да извърши съд над всички и да изобличи всички нечестиви между тях за всичките им нечестиви дела.“ Юда 14, 15. Това идване и идването на Господа в Неговия храм са отделни и различни събития.“

„Идването на Христос като наш Първосвещеник в Пресветото място за очистването на светилището, представено в Даниил 8:14; идването на Човешкия Син при Стария по дни, както е изложено в Даниил 7:13; и идването на Господа в Неговия храм, предсказано от Малахия, са описания на едно и също събитие; и то е представено също и чрез идването на младоженеца на сватбата, описано от Христос в притчата за десетте девици в Матей 25.“ Великата борба, 424–426.

В последния абзац се говори за четири „идвания“, и всички те са едно и също идване, символизирано по четири различни начина. Едно от тези „идвания“ е притчата за десетте девици.

„Често ме насочват към притчата за десетте девици, пет от които бяха мъдри, а пет — неразумни. Тази притча е била и ще бъде изпълнена до най-малката подробност, защото има специално приложение за това време и, подобно на вестта на третия ангел, е била изпълнена и ще продължи да бъде настояща истина до края на времето.“ Review and Herald, 19 август 1890 г.

Ако четирите „идвания“ „са описания на едно и също събитие“, тогава тези четири „идвания“, които се изпълниха в началото на адвентизма в милеристкото движение, „ще се изпълнят“ отново „до най-малката подробност“ в Илияновото движение в края на адвентизма.

Уилям Милър и милеритите бяха представители на вестта на първия ангел, и в същия пасаж от „Ранни писания“, който наскоро цитирахме, вестта на първия ангел притежаваше същите характеристики като Йоан Кръстител. Цитирахме пасажа, който казва, че онези, които отхвърлиха вестта на Йоан Кръстител, не можеха да получат полза от ученията на Исус. В следващия абзац тя казва: „Онези, които отхвърлиха първата вест, не можеха да получат полза от втората; нито пък получиха полза от среднощния вик, който трябваше да ги приготви да влязат с Исус чрез вяра в пресветото място на небесното светилище.“ И Уилям Милър, и Йоан Кръстител представляват оръдия на съда.

Ако нито един от двамата не се беше появил, съответните им поколения не биха били държани отговорни за отхвърлянето на светлината. Бог използва тези двама вестители, за да премахне лаодикийското покривало на греха и така показва лаодикийската голота на предишния избран народ, като въведе вест, която — независимо дали бъде приета или отхвърлена — щеше да бъде използвана в съда като знак, че между тях е имало пророк. Историята от 1840 до 1844 г. беше прообразно представена чрез огъня, слязъл върху приноса на Илия на планината Кармил. Истинският пророк беше отличен от лъжепророците.

Намираме се в момента, в който следва да очертаем процеса на очистване, продължил след 22 октомври 1844 г. Сестра Уайт заявява, че след 22 октомври 1844 г. „народът още не беше готов да посрещне своя Господ. За тях все още трябваше да се извърши дело на приготвяне. Трябваше да им бъде дадена светлина, насочваща умовете им към Божия храм на небето; и когато чрез вяра следвах своя Първосвещеник в Неговото служение там,

сяха да им бъдат разкрити нови задължения. На църквата трябваше да бъде дадена още една вест на предупреждение и наставление.“

Когато адвентизмът отхвърли „седемте времена“ от Левит двадесет и шеста глава, които Даниил нарече „клетвата“ на Мойсей, той изгуби способността си да разпознае, че процесът на очистване продължава и отвъд първоначалното им дело по разбирането на истините, свързани с откриването на съда.

Ще разгледаме продължаващия процес на очистване в следващата статия и ще започнем да привеждаме в съгласие рога на истинския протестантизъм, който милеритският адвентизъм получи през 1840-те години, с рога на републиканизма.